

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник голови Вченої ради
Інституту гідробіології НАН України

Д.Б.Н.

Володимир ЮРИШИНЕЦЬ

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ

Інституту гідробіології Національної академії наук України у 2022 році

I. Загальні засади

1. Правила прийому до аспірантури Інституту гідробіології НАН України у 2022 році розроблені відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», «Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.10.2021 № 1098 та затверджені Вченою радою Інституту гідробіології НАН України (далі Інститут) у 2020 році (прот. № 12 від 28.10.2021 р.).
2. Аспірантура є основною формою підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації, що відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти, успішне виконання освітньо-наукової програми якого передбачає присудження ступеня доктора філософії.
3. Підставою для оголошення прийому до аспірантури для здобуття вищої освіти за ступенем доктора філософії є ліцензія Міністерства освіти і науки України щодо надання відповідних освітніх послуг (наказ МОН України від 03.08.2016 № 933) та ці Правила прийому до аспірантури. Прийом на навчання здійснюється в межах ліцензованого обсягу.
4. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.
5. Вступ поза конкурсом для здобуття ступеня доктора філософії не допускається.
6. Підготовка громадян України в аспірантурі здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України (за державним замовленням) або за рахунок коштів юридичних та/чи фізичних осіб (на умовах договору, зокрема за кошти грантів, які отримав Інститут на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії).

7. Затверджені Вченою радою Правила прийому до аспірантури на 2022 р. розміщуються на сайті Інституту та вносяться до ЄДЕБО до 31.12.2021 р. Затверджені правила прийому діють протягом календарного року.

8. Оголошення про конкурсний прийом до аспірантури у 2022 р. розміщуються на інформаційній дошці та на сайті Інституту. Відомості про обсяг прийому за державним замовленням на підготовку науково-педагогічних кадрів через аспірантуру Інституту гідробіології НАН України зі спеціальності 091 – Біологія (ОНП гідробіологія, ОНП іхтіологія) оприлюднюються на веб-сайті не пізніше наступного робочого дня після отримання інформації.

II. Строки прийому заяв і документів, вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання

1. Прийом заяв і документів, вступні іспити, конкурсний відбір та зарахування на навчання до аспірантури очної (денної) навчання Інституту проводяться в наступні строки.

Початок прийому заяв і документів: 1 серпня – 9 вересня 2022 р., у робочі дні з 10 до 16 год., кім. 228.

Строки проведення вступних іспитів: 10 вересня – 30 вересня 2021 р.

Терміни зарахування вступників за державним замовленням: до 15 жовтня 2021 р.

Початок навчання в аспірантурі: 1 листопада 2021 р.

III. Порядок прийому заяв і документів, проведення вступних випробувань та зарахування

1. На навчання для здобуття ступеня доктора філософії приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

2. Прийом на навчання до аспірантури Інституту гідробіології здійснюється на конкурсній основі за результатами вступних випробувань.

3. До вступних випробувань допускаються вступники, які вчасно подали всі необхідні документи для вступу. Приймальна комісія може відмовити вступнику у допуску до проходження вступних випробувань в аспірантуру виключно у зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому.

4. Для вступу до аспірантури подаються такі документи:

- заява вступника;
- засвідчена копія документа державного зразка (оригінал) про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, та копія додатку до нього;
- особовий листок з обліку кадрів, завірений за місцем праці;
- копія трудової книжки, завірена за місцем праці;
- список опублікованих наукових праць і винаходів;

- відбитки опублікованих наукових статей/тез зі спеціальності (дві і більше);
- наукова доповідь – презентацію дослідницької пропозиції з рекомендаційним листом передбачуваного наукового керівника за результатами співбесіди;
- ксерокопія документа (одного з документів), що посвідчує особу, передбачену Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;
- копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- копія військово-облікового документа (для військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення, а для призовників – посвідчення про приписку до призовних дільниць);
- чотири кольорові фотокартки розміром 3 x 4 см;
- рекомендацію Вченої ради вищого навчального закладу (за наявності);
- міжнародний сертифікат з іноземної мови, який засвідчує рівні B2 – C2 (за наявності);
- заява про надання згоди на збір та обробку персональних даних;
- клопотання з місця роботи про скерування на навчання до цільової аспірантури з гарантією оплати витрат на підготовку (за підписом керівника установи).

Під час подання заяви вступник пред'являє особисто оригінали:

- документа (одного з документів), що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство, посвідчують особу чи її спеціальний статус»;
- військово-облікового документа (військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення військовозобов'язаного, а для призовників – посвідчення про приписку до призовних дільниць);
- документа державного зразка про раніше здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень), на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього.

Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною комісією Інституту гідробіології. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

5. Особам, допущеним за рішенням приймальної комісії до вступних іспитів в аспірантуру, надається відпустка для підготовки та складання іспитів згідно з чинним законодавством України.

6. Вступні випробування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії складаються з вступних іспитів:

- зі спеціальності 091 – Біологія (ОНП гідробіологія) або 091 – Біологія (ОНП іхтіологія) (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- з іноземної мови (англійської, німецької або французької) за програмою, яка відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

7. Вступник, який підтвердив свій рівень знання дійсним сертифікатом (рівня B2-C2), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

8. Вступникам, які вступають до аспірантури Інституту з іншої галузі знань (спеціальності) чим та, яка зазначена в їхньому дипломі магістра, можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

9. Вступні іспити до аспірантури проводяться предметними комісіями у кількості 3–5 осіб, що призначаються наказом директора Інституту, до складу яких включаються доктори наук та доктори філософії, які здійснюють наукові дослідження у відповідній спеціальності чи відповідають за виконання освітньо-наукової програми. До предметних комісій можуть також бути призначені потенційні наукові керівники вступників.

10. Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на кожному іспиті, оцінюються за 100-бальною шкалою. Вступники, які наберуть менш як 61 бал вступного іспиту зі спеціальності чи іноземної мови, позбавлятимуться права участі в конкурсі.

11. Конкурсний відбір осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, відбуватиметься за сумою балів, отриманих за вступні іспити зі спеціальності та іноземної мови, а також додаткових балів, нарахованих за навчальні та наукові досягнення та дослідницьку пропозицію.

12. Дослідницька пропозиція – це науковий текст, підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці; можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо (14 кегль, 5 – 10 стор.). На основі поданого тексту вступник готує презентацію, з якою виступає перед предметною комісією.

13. Додаткові бали за наукові та навчальні досягнення вступників до аспірантури та дослідницька пропозиція оцінюються на вступному іспиті зі спеціальності предметною комісією з прийому вступного іспиту зі спеціальності. Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення для вступників подано у Додатку 1.

14. Конкурсний бал (КБ) особи формуватиметься за формулою:

$КБ = ВІС + ВІМ + ДБ$, де:

- ВІС – результат вступного іспиту зі спеціальності (за 100 бальною шкалою),
- ВІМ – результат вступного іспиту іноземної мови (за 100 бальною шкалою),
- ДБ – додаткові бали за навчальні та наукові досягнення (за 100 бальною шкалою), де до 50 балів складає дослідницька пропозиція, та до 50 балів – попередні академічні досягнення (додаток 1).

15. У разі одержання однакової кількості балів переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники:

- рекомендовані до вступу в аспірантуру вченою радою ЗВО (наукової установи);
- які успішно закінчили магістратуру, отримавши диплом магістра з відзнакою;
- мають наукові статті.

16. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Правилами прийому до аспірантури Інституту гідробіології НАН України. Рейтинговий список вступників до аспірантури, які рекомендуються до зарахування, оприлюднюються на інформаційному стенді приймальної комісії інституту та/або на веб-сторінці.

17. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня та особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються.

18. Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора Інституту на підставі рішення приймальної комісії.

19. Роботи вступників, виконані ними на вступних іспитах, які не прийняті на навчання, зберігаються не менше одного року, після чого знищуються, про що складається акт.

20. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені Інститутом, розглядає апеляційна комісія, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом директора.

21. Договір із замовником щодо навчання за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб укладається після видання наказу про зарахування. Оплата навчання здійснюється згідно з договором, укладеним сторонами.

22. Кожному аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом директора Інституту призначається науковий керівник – штатний науковий

працівник з науковим ступенем. Кількість аспірантів, прикріплених до наукового керівника – доктора наук, не повинна перевищувати 5 осіб одночасно (разом з докторантами), а для наукового керівника – доктора філософії – 3 осіб, включно з аспірантами, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням.

23. Рішенням вченої ради одному аспіранту може бути призначено два або більше наукових керівників з відповідним розподілом годин навчального навантаження між ними.

24. Особи, які раніше навчалися в аспірантурі (ад'юнктурі) за державним замовленням і не захистилися або була відраховані з неї завчасно, мають право повторного вступу для безоплатного здобуття вищої освіти на третьому рівні за умови відшкодування коштів, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, відповідно до «Порядку відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженого постановою КМ України від 26.08.2015 р. № 658.

25. Взаємозобов'язання Інституту та аспіранта, що навчається за державним замовленням, визначаються в Угоді, яку аспірант підписує з директором інституту протягом першого місяця навчання.

26. Аспіранти денної форми навчання отримують академічну стипендію у разі зарахування на навчання за державним замовленням у відповідності з чинним законодавством України. Іногородні аспіранти забезпечуються гуртожитком.

27 Відповідно до чинного законодавства України аспіранти користуються щорічно канікулами тривалістю до двох календарних місяців (липень-серпень), які включаються до загального терміну навчання.

28. Аспіранти мають право на роботу у режимі неповного робочого часу (але не більш як на 0,5 ставки за займаною посадою) відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1050.

Правила прийому до аспірантури у 2022 році розглянуто та затверджено на засіданні Вченої ради Інституту гідробіології НАН України (прот. № 12 від 28.10.2021 р.).

Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення вступників до аспірантури/ад'юнктури для здобуття наукового ступеня доктора філософії

Навчальні та наукові досягнення	Код	Кількість балів
Оцінка презентації дослідницької пропозиції	ДБ ₀	до 50
Стаття у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science, Index Copernicus та інші) за обраною спеціальністю ²	ДБ ₁	15
Стаття у вітчизняному науковому фаховому виданні або у закордонному виданні (за спеціальністю) ² або патент чи авторське свідоцтво	ДБ ₂	10
Стаття чи матеріали конференції (за спеціальністю) ²	ДБ ₃	5
Монографія чи розділ	ДБ ₄	10
Участь у науковій українській конференції (за умови опублікування тез доповіді за обраною спеціальністю) ²	ДБ ₅	3
Участь у науковій міжнародній конференції (за умови опублікування тез доповіді за обраною спеціальністю) ²	ДБ ₆	5
Диплом магістра/спеціаліста з відзнакою за обраною спеціальністю	ДБ	10

1 – за час навчання в магістратурі;

2– за період не більше трьох років до моменту вступу

(ДБ₁ + ДБ₂ + ДБ₃ + ДБ₄ + ДБ₅ + ДБ₆) = в сумі не більше як 40 балів)